

Joensuun vieraslajilinjaus

KRAKLIK 20.10.2020 § 170
313/11.00.03/2020

Ilmastonmuutoksen vaikutusten myötä ja kansalaisten tietämyksen lisääntyessä, sekä lakimuutosten vuoksi on tunnustettu tarve linjata Joensuun kaupungin vieraslajien torjuntatyötä. Vieraslajien torjunta on tärkeä osa luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa ja vieraslajilinjaus on yksi monimuotoisuuden toimintalinjauksen toimenpiteistä. Vieraslajilinjauksen tavoitteena on tuoda jatkuvuutta Joensuun kaupungin vieraslajien torjuntatyölle, tunnistaa tarpeita ja kehitettäviä työvaiheita, jotta vieraslajien torjuntaa saataisiin tehostettua. Linjauksessa määritetään kriittiset kohteet ja tehtävät toimenpiteet.

Kansallisen lain (Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta 1709/2015) mukaan vieraslajien torjunta on kiinteistön omistajan tai haltijan vastuulla, näin ollen myös Joensuun kaupungilla on vastuu torjua vieraslajeja omistamillaan ja hallinnoimillaan alueilla. Jotta lakisääteisiin tavoitteisiin päästäisiin, tulee Joensuussa tehostaa vieraslajien torjuntatyötä entisestään ja huomioida asia läpi toimintarajojen. Vieraslajien torjunnan lisääntyvät kulut tulevaisuudessa tulisi myös osata ottaa ennakoivasti huomioon kaupungin talouden suunnittelussa.

Vieraslajit ovat lajeja, jotka ovat levinneet uudelle alueelle ihmisen mukana joko tahattomasti tai tarkoituksella. Joensuun vieraslajilinjauksessa keskitytään jättiputkeen, jättipalsamiin ja kurturuusun torjuntaan. Levitessään nämä lajit köyhdyttävät luontoa viemällä kasvualaa kotoperäisiltä lajeilta. Nämä linjauksessa olevat kasvilajit ovat maisemallisesti haitallisia ja voivat myös laskea maan arvoa.

Joensuussa vieraslajien torjuntaa on tehty liikennealueiden ja yleisten alueiden hoidon yhteydessä, sekä osana kuntouttavaa työtoimintaa. Myös kaupungin kesätyöntekijät ovat tehneet ohjatusti jättipalsamin kitkentää. Joensuun kaupunki on avustanut talkootöiden järjestämisessä ja organisoanut joitakin vieraslajitalkoita.

Linjauksen mukaisesti ensisijaiset torjuntakohteet ovat Natura-alueet ja luonnonsuojelualueet sekä niiden lähialueet. Alueet, jotka ovat yleisessä käytössä ovat niin ikään tärkeitä torjuntakohteita esimerkiksi jättiputken terveydelle haitallisten ominaisuuksien vuoksi ja myös siksi, että vieraslajien leviäminen alueen käyttäjien toimesta on todennäköisempää kuin muilla alueilla. Rakentuvilla alueilla torjuntatoimien suorittaminen on helppoa ja kustannustehokasta.

Torjuntatyön yhteensovittamiseksi linjauksessa esitetään, että ympäristönsuojelu ottaa koordinoituvastuun vieraslajien torjuntatyöstä. Ympäristönsuojelu neuvoo ja ohjeistaa kolmatta sektoria sekä yksityisiä henkilöitä torjuntatyössä, ja vie lisäksi vieraslajitiedot sähköiseen rekisteriin säännöllisin väliajoin. Kaupunkilaiset ilmoittavat vieraslajihavaintonsa pääasiassa vieraslajiportaaliin tai ympäristönsuojeluun.

Valmistelija ja lisätietoja: Yhdyskuntainsinööri Laura Pekki

Kaupunkiympäristöjohtajan päätösehdotus:

Kaupunkirakennelautakunta päättää hyväksyä Joensuun vieraslajilinjauksen.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Yhdyskuntainsinööri Laura Pekki esitteli asiaa kokouksen alussa.